

Aan de leden van de gemeenteraad
Vijfheerenlanden

Ons kenmerk : 1112417

Datum : 8 mei 2024

Onderwerp : 07.2024 Brief met
beantwoording schriftelijke
vragen CU inzake aandacht voor
onze jeugd bij scheiding.
Portefeuillehouder: Kees Bel.

Beste leden van de raad,

Onderstaand vindt u de vragen die, op 29 maart jl., zijn gesteld door de ChristenUnie inzake aandacht voor onze jeugd bij scheiding, en het antwoord van het college van burgemeester en wethouders.

We leven in een maatschappij waarin ouders vaker uit elkaar gaan dan voorheen. Een scheiding van de ouders is ingrijpend voor kinderen. Kinderen van gescheiden ouders hebben vaker problemen (bijvoorbeeld op school en emotionele problemen). Van kinderen in de jeugdhulp met verblijf en jeugdbescherming heeft slechts 7 procent ouders die niet zijn gescheiden. Bij andere vormen van jeugdhulp met verblijf heeft 25 procent van de kinderen ouders die nog bij elkaar zijn. Voor heel Nederland geldt dat 67 procent van de kinderen samenwoont met beide ouders. (Bron: [NJI](#)) In Vijfheerenlanden maakt(e) 23% van de ondervraagde jongeren een scheiding door, zo blijkt het de Gezondheidsmonitor. We hebben als fractie daarom de volgende vragen.

Vraag 1

In hoeverre deelt het college de opvatting dat gezonde relaties van ouders een positieve invloed heeft op de jeugd (ongeacht of er sprake is van een scheiding)?

Antwoord 1

Het college deelt de opvatting dat gezonde relaties van ouders een positieve invloed heeft op de jeugd. Het geeft rust en stabiliteit in de gezinnen. Daarnaast is de (hoeveelheid) aandacht van de ouders voor de jongere ook van invloed op een positieve ontwikkeling. Dit komt ook naar voren vanuit de OKO (Opgroeien in een Kansrijke

Omgeving) vragen die zijn gesteld in de Gezondheidsmonitor Jeugd. Hoe meer tijd jongeren doorbrengen met ouders en familie, hoe beter hun mentaal welbevinden.

Vraag 2a

Deelt het college onze opvatting dat de primaire verantwoordelijkheid voor de gezondheid, welzijn en opvoeding van kinderen bij de ouders en het netwerk ligt, maar dat er ook een belangrijke rol voor de gemeente is weggelegd voor de welzijn van onze jeugd?

Antwoord 2a

De primaire verantwoordelijkheid voor de gezondheid, welzijn en opvoeding ligt bij de ouders en het netwerk. Soms lukt het ouders niet om deze verantwoordelijkheid te pakken. De redenen zijn divers, maar we zien dat veel van de hulpvragen waar welzijnsorganisaties (maatschappelijk werk, sociaal raadslieden), huisartsen en sociale teams mee te maken krijgen, gaan over relaties. Ook als de inwoner met een andere hulpvraag binnenkomt ligt er toch vaak een relatievraag. Dit geven de verschillende professionals zelf aan. Het percentage is lastig aan te geven omdat hier niet op geregistreerd wordt. Die vraag kan gaan over de relatie, relatieproblemen, de twijfel om wel of niet te scheiden, het proces gedurende de scheiding en daarna.

De gemeente heeft deze thema's bij elkaar gepakt in een laagdrempelige informatievoorziening met expertise, met de focus op preventie en eigen kracht: we willen er zijn voor mensen met vragen over relaties als er nog geen probleem is. Mocht het toch misgaan in de relatie, dan willen we adviseren en informeren zodat er weer meer verbinding komt in de relatie of dat iemand in het scheidingsproces doordachte beslissingen kan maken, om escalatie zoveel mogelijk te voorkomen. Dit willen we om schade aan de ontwikkeling van kinderen te voorkomen – en natuurlijk ook de hoge kosten in de jeugdbescherming en jeugdhulpverlening.

Vraag 2b

De uitgaven aan jeugdhulp kunnen omlaag door in te zetten op gezonde relaties van ouders. Vindt het college dat de gemeente hier een rol in kan spelen en zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2b

Zie antwoord 2a.

Tot 2021 liep het landelijk Programma Scheiden Zonder Schade vanuit de overheid. Daaruit is de integrale werkwijze bij scheidingen voortgekomen, waarbij gelijkwaardig ouderschap centraal staat. Onder andere gemeente Rotterdam, Haaglanden, Capelle aan den IJssel, Zeewolde en Lelystad hebben inmiddels een informatieloket Relatie, Ouders & scheiding en/of een scheidingsloket met spreekuren. Onder andere gemeente Bunschoten, Eindhoven, Zutphen en Venlo stellen gratis relatietherapie of systeemtherapie beschikbaar aan ouders met in huis wonende kinderen.

Vraag 3

Heeft de gemeente Vijfheerenlanden onderzoek gedaan naar wat in onze gemeente effectief zou zijn qua aanbod op het thema scheiden zonder schade? Zo ja, wat waren de uitkomsten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

In de periode 2015-2020 is het aandeel kinderen van gescheiden ouders in de jeugdzorg toegenomen. Vanwege de urgentie op dit onderwerp is in 2022 besloten om als Lekstroom-gemeenten gezamenlijk aan de slag te gaan met het thema relatie en echtscheiding. Hieruit is het adviesrapport Relatie- en scheidingsdesk voortgekomen (5-2023).

De volgende doelen zijn gesteld:

1. Ervoor zorgen dat inwoners de juiste informatie krijgen en op basis daarvan een weloverwogen keuze maken in al dan niet uit elkaar gaan.
2. Voorkomen van (moeizame) relatiebreuken of escalatie naar (complexe) scheidingen.
3. Voorkomen van (langdurige) schade aan kinderen.
4. Verminderen van hoge kosten voor de samenleving (dure hulptrajecten, jeugdbeschermingsmaatregelen, kosten rechtspraak etc.).

Uit het adviesrapport kwam naar voren dat er al goede initiatieven zijn in Vijfheerenlanden die ondersteunend zijn bij hulpvragen over relatie -en scheiding en inzet op preventie en/of de-escalatie. Daarnaast is er aanvullend aanbod gerealiseerd om de gestelde doelen te behalen.

Vraag 4

Heeft onze gemeente een specifieke aanpak gericht op scheiden zonder schade? Zo ja, kunt u deze specifieke aanpak toelichten? Zo nee, kunt u toelichten waarom Vijfheerenlanden deze niet heeft?

Antwoord 4

Het advies uit het adviesrapport Relatie- en scheidingsdesk is opgevolgd om de 0^e en 1^e lijn te versterken en het bestaande aanbod uit te breiden of aan te vullen waar nodig. Hieraan is uitvoering gegeven door acties per doelgroep:

- Acties gericht op ouders (ook stiefouders)
- Acties gericht op kinderen en jongeren
- Acties gericht op professionals
- Acties voor gemeenten

Het aanbod is zeer divers en varieert van individuele coaching aan ouders en kinderen tot groepstrainingen en van maatjesprojecten tot online informatiebijeenkomsten.

Vraag 5

Wat vindt het college van de insteek van de genoemde gemeenten (dus van maatregelen als het inrichten van een Ouderloket of het gratis aanbieden van therapie aan ouders)?

Antwoord 5

Alle Lekstroom-gemeenten zijn aangesloten bij het landelijke digiplein www.uitelkaarmetkinderen.nl. Op het Digiplein kan naar verwachting 75% van de ouders voldoende informatie halen (bron: Mare). Het Digiplein biedt ook de mogelijkheid voor telefonisch contact. Deze telefoondienst wordt gekoppeld aan de bestaande toegang in de betreffende gemeente. Deze toegang zorgt ervoor dat de vraag op de juiste plek terecht komt. Verder komt er ook de mogelijkheid om op deze landelijke website het lokale aanbod te zien. Deze functionaliteiten zijn waarschijnlijk zomer/najaar 2024 klaar. Dan wordt ook de link gemaakt met zorg4vijfheerenlanden.nl.

Er zijn twee leden van het Sociaal team die aansluiten bij het regionale expertise team. Het regionale team wordt aangevuld met een voorzitter: de familierechtjurist. Deze mensen zijn aanvullend geschoold, hebben aanvullende expertise om complexe scheidingen te herkennen, primaire veiligheidsproblematiek of scheidingsproblematiek van elkaar te onderscheiden. Daarnaast kunnen zij de onderliggende problematiek van ouders goed in kaart brengen en hun behoefte en die van de kinderen goed uitvragen. Zij zijn aanspreekpunt voor hun teamgenoten. En draaien gewoon mee in hun eigen teams. Als een scheiding meer complex wordt, worden zij sowieso door hun teamgenoten betrokken.

We onderzoeken de mogelijkheid om een wekelijks spreekuur op te starten met twee medewerkers. Een van de twee medewerkers heeft juridische kennis. De ander is een medewerker uit het team complexe scheiding of uit het lokale team. Hier kunnen mensen binnen lopen met hun vragen over van alles rondom relatie en scheiding.

Het bieden van laagdrempelige ondersteuning aan ouders is belangrijk. Daarom is er gratis coaching voor kinderen en hun ouders in Vijfheerenlanden. Er is subsidie beschikbaar voor 30 trajecten. Uitbreiding van het aantal trajecten is een wens als er meer middelen beschikbaar zijn.

Communicatie

Zie bijlage 1 met info voor professionals over het aanbod in Vijfheerenlanden. De flyer voor inwoners is binnenkort beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

de burgemeester,

W.J. (Judith) de Jonge

S. (Sjors) Fröhlich

